

Ortadoğu Güncesi

Esra Dere - esradere@orsam.org.tr
 Seda Akkaya - sedaakkaya@orsam.org.tr
 Selçuk Aydın - selcukaydin@orsam.org.tr
 Togay Türkay - togayturkay@orsam.org.tr

20 Mart-20 Nisan

20 Mart: Amerikan yönetimi, Başkan Barack Obama'nın İran'a yönelik açılım mesajından sonra bu ülkeyle diyalog başlatmak için başka girişim projelerinin de bulunduğunu bildirdi.

21 Mart: HAMAS'ın Suriye'de sürgünde bulunan lideri Halid Meşal, İsrail askeri Gilad Şalid'in serbest bırakılması için İsrail'in HAMAS tarafından öne sürülen taleplere karşı daha esnek olması gerektiğini, aksi takdirde yeni askerler kaçırmak zorunda kalacaklarını söyledi.

22 Mart: İran'ın Meşhed kentinde Nevruz dolayısıyla halka seslenen dini lider Ayetullah Ali Hamaney, ABD'nin diplomatik yollardan yeni bir başlangıç yapma teklifine yanıt olarak, "ABD'nin tavrında eskiye oranla değişen bir şey olmadığını" söyledi. Hanamey, ABD'nin gerçek anlamda politika değişikliğine gitmesi halinde ise buna cevap vereceklerini söyledi.

23 Mart: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Irak'a resmi bir ziyarette bulundu.

24 Mart: Suriye Lübnan'a ilk büyükelçisini atadı. Lübnan Devlet Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, Büyükelçi Ali Abdul Kerim Ali'nin, Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Süleyman'a güven mektubunu sunduğu belirtildi.

25 Mart: HAMAS ile İsrail arasındaki mahkûm değişimi görüşmeleri yeniden başladı. HAMAS yetkilisi Ali Barake, bir HAMAS heyetinin, örgütün elindeki İsrail askeri Gilad Şalit karşılığında İsrail cezaevlerindeki Filistinli mahkûmların serbest bırakılmasına ilişkin anlaşma için Mısır'ın başkenti Kahire'de olduğunu söyledi.

25 Mart: İsrail'de 10 Şubat'ta yapılan genel seçimlerin ardından hükümeti kurma görevini alan sağcı Likud Partisi lideri Binyamin Netanyahu, merkez soldaki İşçi Partisi Başkanı Ehud Barak ile koalisyon için anlaşmaya vardı.

25 Mart: Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Irak'a yaptığı ziyaretin "her açıdan başarılı olduğunu" söyledi.

25 Mart: ABD, Irak'taki saldırıların 2003'ten beri en düşük seviyesine indiğini bildirdi. General David Perkins, geçen yıl günde ortalama 130 saldırı düzenlenirken sayının bu yıl 10'a indiğini söyledi.

25 Mart: İnsan Hakları İzleme Örgütü, İsrail ordusunun Gazze Şeridi'nde kalabalık nüfus bulunan bölgelerde fosfor bombası kullanmasını "savaş suçu" olarak nitelendirdi.

26 Mart: Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin hakkında tutuklama kararı çıkardığı Sudan Devlet Başkanı Ömer El Beşir, Mısır'ın başkenti Kahire'de Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek ile görüştü.

26 Mart: İsrail Başbakanı Ehud Olmert, "terör altyapısı uzak veya yakında, her neredeyse vururuz" dedi.

26 Mart: İran ile NATO arasında, yaklaşık 30 yıl sonra ilk kez, diplomatlar düzeyinde temaslarda bulunulduğu ortaya çıktı.

27 Mart: Avrupa Birliği, İsrail'de hükümeti kurmakla görevlendirilen Likud partisi lideri Binyamin Netanyahu'ya, Filistin devletinin kurulmasını kabul etmesi çağrısında bulundu.

27 Mart: ABD'de yayımlanan New York Times gazetesinde yer alan bir haberde, geçen Ocak ayında Sudan'da, Gazze'deki HAMAS örgütüne silah taşıdığından şüphelenilen kamyon konvoyuna İsrail uçaklarının saldırı düzenlediğini ve 30 kişinin öldüğü belirtildi.

30 Mart: Arap Birliği Zirvesi, hakkında Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin tutuklama kararı bulunan Sudan Devlet Başkanı Ömer Beşir'in katılımıyla Katar'ın başkenti Doha'da başladı.

30 Mart: İsrail Devlet Başkanı Şimon Peres, Orta Doğu'da bölgesel barış istedi. Peres, Avrupa Birliği Dönem Başkanı Çek Cumhuriyeti'nin Devlet Başkanı Vaclav Klaus ile görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada, İsrail'de göreve başlayacak yeni hükümetin Orta Doğu'da barışı sağlayacağı konusunda iyimser olduğunu söyledi.

Ortadoğu Güncesi

30 Mart: ABD'nin Ortadoğu Özel Temsilcisi George Mitchell, Filistinlilerin yeni İsrail hükümetiyle müzakerelerdeki pozisyonunu görmek için Ramallah'ta temaslarda bulundu.

31 Mart: İsrail'de, erken genel seçimlerden sonra hükümeti kurma görevini alan Likud lideri Binyamin Netanyahu'nun; Evimiz İsrail, İşçi Partisi, Şas ve Yahudi Evi partilerinin içinde yer aldığı koalisyonu, İsrail Parlamentosu'ndan güvenoyu aldı. Binyamin Netanyahu, 30 bakan ve 7 bakan yardımcısından oluşan sağ eğilimli yeni kabinesini Parlamento'ya sunmuştu.

31 Mart: Türkiye ve İsrail'in bu yaz denizde ortak tatbikat yapacağı iddia edildi. İsrail devlet radyosu, İsrail'in Gazze Şeridi'ne saldırıları nedeniyle ikili ilişkilerde gerilimin artmasına rağmen, iki ülkenin büyük çaplı bu tatbikatı yapma kararı aldığını duyurdu.

31 Mart: İngiltere, "İran'a yeni yaptırımlar uygulamanın zamanı değil" açıklamasını yaptı.

1 Nisan: Lübnan ordusu, 16 İsrail savaş uçağının ülkenin üzerinde alçak uçuş yaparak hava sahasını ihlal ettiğini öne sürdü.

1 Nisan: İsrail'de yeni hükümeti kuran Likud lideri Binyamin Netanyahu, başbakanlık görevini Ehud Olmert'ten devraldı.

1 Nisan: HAMAS, İsrail'de resmen göreve başlayan Likud lideri Binyamin Netanyahu başkanlığındaki İsrail Hükümeti'nin, İsrail toplumunda Filistin halkını ve haklarını kabul etmeye yanaşmayan ırkçılığın bir yansıması olduğunu belirtti.

1 Nisan: Filistinli HAMAS ve El Fetih örgütleri arasında birlik hükümeti kurulması amacıyla yapılan uzlaşma görüşmeleri Mısır'ın başkenti Kahire'de yeniden başladı.

2 Nisan: Göreve geldiği ilk gün, Filistin'de bağımsız bir devletin kurulmasını hedefleyen Annapolis Barış Süreci'ne değil, Yol Haritası'na bağlı olduğunu söyleyerek tepkilere neden olan İsrail'in yeni Dışişleri Bakanı Avidor Lieberman, "İsrail, Yol Haritası ile ilgili yükümlülükleri üstlendi ve bunları kabul edecektir, ancak

mütekabiliyet esastır" açıklamasında bulundu.

5 Nisan: Lübnan Cumhurbaşkanı Mişel Süleyman'ın, Nisan ayı içinde Türkiye'ye geleceği açıklandı. Süleyman, 1950'lerden bu yana Türkiye'ye gelen ilk Lübnan cumhurbaşkanı olacak.

5 Nisan: Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas, görüşmelerde bulunmak üzere Bağdat'a geldi.

5 Nisan: İran dini lideri Ayetullah Ali Hamaney, her ülkenin nükleer enerji elde etme hakkı olduğunu söyledi.

6 Nisan: Ortadoğu Dörtlüsü Özel Temsilcisi Tony Blair, Netanyahu yönetiminin Filistin devletini desteklemesini istedi.

6 Nisan: Suriye Devlet Başkanı Beşar Esad, ABD'ye Ortadoğu barışı için daha aktif rol oynaması çağrısı yaptı.

6 Nisan: İsrail, Mısır Cumhurbaşkanı Hüsnü Mübarek'in Başbakan Binyamin Netanyahu'yu Mısır'a davet ettiğini bildirdi.

6 Nisan: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad İran Devlet Televizyonu'nda, tüm dünyanın değişim sürecini yaşadığını söyledi ve ABD'nin değişim politikalarına olumlu yaklaşacaklarını bildirdi.

6 Nisan: Irak'ın başkenti Bağdat'ın değişik yerlerinde bombalı araçlarla düzenlenen dört saldırıda 32 kişi öldü.

7 Nisan: ABD Başkanı Barack Obama, Türkiye'den sonra Bağdat'a sürpriz bir ziyaret gerçekleştirdi. Obama burada yaptığı açıklamada, "Irak'taki tüm Amerikan askerlerinin 2011 yılına kadar çekilmesine ilişkin planlarına bağlı kalacaklarını" söyledi.

7 Nisan: Rusya Devlet Başkanı Medvedev, Filistin lideri Mahmud Abbas ile Moskova'da gerçekleştirdiği görüşme öncesinde yaptığı açıklamada, "Rusya Ortadoğu sorununun çözümünü ve özellikle Filistin devletinin kurulmasını destekleyecek" dedi.

Ortadoğu Güncesi

8 Nisan: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül Amerikan askerlerinin Irak'tan çekilmesiyle ilgili olarak, "Türkiye, Irak'ta işgalin sona ermesiyle ilgili her türlü yardımı yapmaktan memnuniyet duyar" dedi.

8 Nisan: İran ve Avrupa Birliği arasındaki yıllık ticaret hacmi son bir yılda yüzde altı oranında artarak 25,6 milyar dolara ulaştı.

9 Nisan: İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad, nükleer bomba yapmak gibi bir niyetlerinin olmadığını söyledi. Bu arada İran'ın İsfahan'daki nükleer tesislerinde ilk yakıt üretim ünitesi hizmete açıldı.

10 Nisan: Lübnan'daki Hizbullah lideri Hasan Nasrallah, Mısır'da saldırı düzenlemek için örgüte üyeler alındığına ilişkin Mısırlı yetkililerin iddialarını yalanladı.

11 Nisan: Mısır polisi, Gazze Şeridi'ndeki HAMAS örgütüne gizlice verilecek 2 milyon doları kuzey Sina'ya götüren bir kişiyi gözaltına aldı.

11 Nisan: Irak'ın Kerkük kentinde yaşayan Sünni ve Şii Araplar, tek çatı altında toplanarak birlikte hareket etme kararı aldı.

12 Nisan: Mısır ve Lübnan merkezli Hizbullah örgütü arasında uzun süredir devam eden soğuk savaş yeni bir boyut kazandı. Mısır, Lübnan merkezli Hizbullah örgütünün Mısır'da rejimi devirmeye yönelik birtakım faaliyetlerde bulunduğunu açıkladı. Açıklamanın basına yansımalarından sonra 49 kişinin de bu olayla bağlantılı olarak sorgulandığı ortaya çıktı.

12 Nisan: İsrail Ulaştırma Bakanı Yisrael Katz, Lübnan'daki Hizbullah'ın lideri Şeyh Hasan Nasrallah için "ölümü hak ediyor" dedi.

14 Nisan: İsrail devriye gemisine Gazze açıklarında düzenlenen saldırıyı, daha önce adı duyulmamış Filistinli bir grup üstlendi.

15 Nisan: Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Bahreyn Kralı Hamad bin İsa Âl Halife'nin davetlisi olarak bulunduğu Bahreyn'de, Ulusal

Meclis'te milletvekillerine hitap etti.

15 Nisan: Kerkük kentinde petrol bölgesini koruyan polislere yönelik bir bombalı saldırı düzenlendiği bildirildi. Saldırıda 15 kişi ölürlen, 25 kişinin de yaralandığı belirtildi.

15 Nisan: İsrail ile ABD, bu yılın sonuna doğru, ortak 3 farklı balistik füze savunma sisteminin kullanılacağı ve bugüne kadarkilerin en kapsamlısı olacak bir tatbikat düzenleyerek, İran'a gözdağı verecek.

15 Nisan: Gazze Şeridi'nden İsrail'e roket saldırısı düzenlendi. Saldırıda ölen ya da yaralanan olmadı.

15 Nisan: ABD, İran Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad'ın, nükleer müzakereler konusunda yakında sunacaklarını açıkladığı yeni öneri paketini değerlendireceğini bildirdi.

16 Nisan: Mısır Dışişleri Bakanı Ahmed Ebulgeyt, İsrail Dışişleri Bakanı Avigdor Lieberman'ın ülkesine karşı olan olumsuz tavrını sürdürdüğü sürece Kahire'nin kendisiyle birlikte çalışmayacağını ve Mısır'a davet edilmeyeceğini söyledi.

16 Nisan: İsrail Cumhurbaşkanı Şimon Peres, 15 Nisan'da İsrail'e gelen ABD Orta Doğu Özel Temsilcisi George Mitchell'i kabul etti. Peres kabulde, İsrail'in İran'a saldıracağı yolundaki spekülasyonları yalanlayarak, İran'a muhtemel bir saldırıya ilişkin tüm konuşulanları "saçmalık" olarak değerlendirdi ve İran için çözümün askeri olmadığını söyledi.

16 Nisan: İsrail Hava Kuvvetleri'ne bağlı uçaklar, Gazze Şeridi'nin orta kesimine füze saldırısı düzenledi.

20 Nisan: Uluslararası Atom Enerjisi Kurumu Başkanı Muhammed El Baradei, İran'ı, Amerikan yönetiminin kısa süre önce yaptığı görüşme önerisine yanıt vermeye çağırdı. Baradei, "İranlı dostlarıma ABD'nin açılımına yanıt vermek zorunda olduklarını söyledim" dedi.